

Atodiad I

Beth sy'n bwysig i chi?

Adnabod Blaenoriaethau ar gyfer Cynllun Cyngor Gwynedd 2018 - 2023

Gallwch gymryd rhan yn yr ymgynghoriad hwn drwy gwblhau'r holiadur, naill ai ar-lein – ewch i www.gwynedd.llyw.cymru/ymgyngori neu drwy gwblhau holiadur papur sydd ar gael yn eich llyfrgell leol neu swyddfeydd y Cyngor yng Nghaernarfon, Pwllheli a Dolgellau.

Os ydych chi angen y ddogfen yma mewn iaith neu fformat arall ffoiwch 01766 771000 neu ebostiwch cydraddoldeb@gwynedd.llyw.cymru

Cyflwyniad

Prif amcan Cyngor Gwynedd yw rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud. Os ydym am ddarparu'r gwasanaethau mwyaf addas o'r safon uchaf posib i'n trigolion yna mae angen i ni wybod yn union beth yw gwir anghenion pobl Gwynedd, a cheisio cyflawni hynny er gwaethaf y sefyllfa ariannol anodd yr ydym yn ei wynebu.

Mae angen cofio bod Cyngor Gwynedd, fel pob Cyngor arall, yn derbyn gostyngiadau parhaus yn yr arian a ddaw oddi wrth Lywodraeth Cymru a ffynonellau eraill i dalu am ein gwasanaethau. Mae'r sefyllfa ariannol bresennol yn heriol, ond rhaid i ni edrych a chynllunio ymlaen a phenderfynu ym mha feysydd y byddwn am ganolbwyntio ein hadnoddau prin - yn bobl ac arian.

Erbyn mis Mawrth 2018 mi fydd y Cyngor yn cyhoeddi *Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023*, sef dogfen gyhoeddus fydd yn dweud beth fydd ein blaenoriaethau a'n gwaith dydd i ddydd dros y cyfnod o 5 mlynedd. Ond, cyn penderfynu ar y Cynllun terfynol rydym am gyhoeddi'r holiadur hwn er mwyn casglu barn a gwybodaeth am y gwaith posib fydd angen i'r Cyngor ganolbwyntio arno. Rydym felly am ofyn i chi fel trigolion Gwynedd, neu bartneriaid sy'n gweithio hefo ni, beth sy'n bwysig i chi. **Y cwestiwn sylfaenol yw a allwn weithredu'r holl flaenoriaethau a nodir o fewn y ddogfen hon hefo'r adnoddau fydd ar gael? Byddwn yn ystyried hyn wrth benderfynu ar gynnwys *Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023*.**

Fel rhan o'r gwaith paratoi ar gyfer llunio'r Cynllun mae'r Aelodau Etholedig eisoes wedi cael cyfle i flaenoriaethu'r materion y maen nhw'n credu sy'n bwysig yn lleol. Mae'r blaenoriaethau hynny wedi eu nodi yn yr Adran [Blaenoriaethau Lleol](#).

Mae'r Adran [Blaenoriaethau Sirol](#) yn rhestru'r materion a flaenoriaethwyd gan yr Aelodau Etholedig ar lefel Sirol a lle mae dymuniad i wella.

Mae yna dalp mawr iawn o waith y Cyngor, serch hynny, sy'n ddyletswydd statudol ac yn orfodol i ni ei wneud, megis diogelu plant ac oedolion neu ddarparu addysg, ac felly bydd y gwaith hwn yn parhau. Bydd gwaith 'dydd i ddydd', megis casglu gwastraff, gwasanaeth cynllunio a darpariaeth llyfrgelloedd hefyd yn parhau. Yn ogystal, er mwyn cynnal a gwella gwasanaethau i'n trigolion rydym yn edrych ar ffyrdd arloesol a gwahanol o ddarparu rhai gwasanaethau, gan edrych ar fodelau newydd ar gyfer darparu Cyfleusterau Hamdden a Gwasanaeth Ieuencid i'r dyfodol. **Gan fod yr holl waith hwn eisoes ar y gweill nid ydym am ymgynghori arnynt ar hyn o bryd.**

Bwriad y ddogfen yma yw amlygu lle mae'r Cyngor eisiau gweithredu tu hwnt i'r gwaith sylfaenol yma a wneir o ddydd i ddydd neu ble 'rydym o'r farn bod angen rhoi mwy o flaenoriaeth i ryw faes neu'i gilydd.

Mae Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn gosod cyfrifoldeb ar gyrff cyhoeddus i wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol a bydd gweithredu ar y blaenoriaethau o fewn y ddogfen hon yn cyfrannu at wella llesiant trigolion Gwynedd. Ar ôl cytuno ar ein blaenoriaethau terfynol, bydd dogfen *Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023* yn ymhelaethu ar ein hamcanion llesiant a sut y bydd ein gwaith yn cyfrannu tuag at egwyddorion y Ddeddf.

Er mwyn i ni gael darlun llawn o anghenion ein trigolion rwy'n annog unrhyw unigolyn neu sefydliad neu gymuned sy'n derbyn gwasanaeth gan Gyngor Gwynedd, neu'n bartner sy'n gweithio hefo ni, i gwblhau'r holiadur hwn. Bydd cyfle ar ddiwedd pob adran i chi gynnig sylwadau ar yr hyn sydd yma, neu i gynnig syniadau newydd.

Dim ond drwy glywed llais pobl Gwynedd y gallwn ddarparu'r hyn sydd ei angen arnoch heddiw ac i'r dyfodol. Gan ddiolch i chi o flaen llaw am eich sylwadau, ac edrychaf ymlaen at eu darllen.

Rhoi fy marn

Gallwch gymryd rhan yn yr ymgynghoriad hwn drwy gwblhau'r holiadur hwn, naill ai ar-lein – ewch i www.gwynedd.llyw.cymru/ymgyngori, neu drwy gwblhau holiadur papur sydd ar gael yn eich llyfrgell leol neu swyddfeydd y Cyngor yng Nghaernarfon, Pwllheli a Dolgellau.

Mae'r holiadur wedi ei rannu'n ddwy brif ran –

- **Blaenoriaethau Sirol**
- **Blaenoriaethau Lleol**

O fewn y rhain mae yna unedau gwahanol sy'n rhoi mwy o fanylder am faes gwaith neu ardal benodol. Bydd cyfle wedyn ar ddiwedd pob adran i chi roi eich sylwadau. Gallwch roi sylw ar yr hyn yr ydych wedi ei ddarllen neu i gynnig syniadau newydd.

Blaenoriaethau Sirol

Er hwylustod mae'r rhain wedi eu rhannu yn unedau gwahanol. Mae'r blaenoriaethau sy'n cael eu disgrifio yma naill ai yn waith sydd eisoes ar y gweill neu yn ddatblygiadau newydd

Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd
Tlodi, Economi, Tai
Cynllunio Ariannol

Gofal a Llesiant Cymunedol
Y Gymraeg

Blaenoriaethau Lleol

I bwrpas y Cynllun hwn mae Gwynedd wedi ei rhannu'n 10 ardal fel y rhestrir isod, sy'n seiliedig ar yr 8 Ardal Llesiant sydd eisoes wedi eu hadnabod fel rhan o'r Cynllun Llesiant. Mae Ardal Bangor wedi ei rhannu'n ddwy i Fangor a Dyffryn Ogwen ac Ardal Caernarfon wedi ei rhannu i Gaernarfon a Dyffryn Nantlle oherwydd maint y boblogaeth ac amrywiaeth yr ardaloedd.

1. Ardal Bangor	2. Ardal Dyffryn Ogwen
3. Ardal Caernarfon	4. Ardal Dyffryn Nantlle
5. Ardal Llŷn	6. Ardal Porthmadog
7. Ardal Ffestiniog	8. Ardal Penllyn
9. Ardal Dolgellau	10. Ardal Tywyn

Rydym am wybod beth ydych chi'n ei gredu ydi'r materion pwysicaf sydd angen sylw yn yr ardaloedd unigol yma. Gallwch ganolbwyntio ar yr ardaloedd yr ydych yn byw neu'n gweithio ynddynt, ond byddai'n ddefnyddiol pe gallech roi sylwadau ynghylch pam eich bod yn credu bod mater yn bwysig i chi.

Byddwn fel Cyngor wedyn yn ystyried ffyrdd y gallwn ymateb i'r materion sy'n codi fel rhan o'r broses o ddatblygu *Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023*.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ychwanegol neu eisiau ymhelaethu ar atebion blaenorol, mae lle i wneud hynny ar ddiwedd yr holiadur. Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu sylwadau ychwanegol am yr holiadur yma, yna cysylltwch gan ddefnyddio'r manylion isod:

Rhagor o wybodaeth:

Cysylltwch â Thîm Cefnogi Busnes Cyngor Gwynedd:

Ffôn: 01766 771 000

E-bost: elchbarn@gwynedd.llyw.cymru

Blaenoriaethau Sirol

Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd

Strategaeth Cefnogi Teuluoedd

Mae cynnig cefnogaeth a chymorth i blant a phobl ifanc sydd ei angen wedi bod yn flaenoriaeth i'r Cyngor erioed. Fodd bynnag, tra ein bod yn dda iawn am ddiogelu plant sydd angen eu diogelu 'rydym yn awyddus i sicrhau ein bod yn rhoi cymorth priodol a buan i'r rhai hynny sydd ei angen. Byddwn yn ail edrych ar ein trefniadau presennol yn y maes yma er mwyn gwneud mwy o beth sy'n gweithio i gyflawni anghenion plant a'u teuluoedd. Bydd cynnig cefnogaeth i rai teuluoedd cyn i faterion ddwysau yn hanfodol er mwyn helpu plant a theuluoedd i ffynnu ac i leihau'r angen am wasanaethau mwy dwys.

Byddwn yn sicrhau gweledigaeth glir gyda phartneriaid allweddol megis y Bwrdd Iechyd, ynghyd a'n cymunedau a'r Trydydd Sector er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau i'r plant, pobl ifanc a theuluoedd hynny sydd angen ein cymorth.

Rhiantu Corfforaethol

Y Cyngor sy'n gyfrifol am ddiogelwch a lles plant sydd mewn gofal, ac felly mae gan y Cyngor gyfrifoldeb i ymddwyn fel rhiant ar gyfer y plant hynny. Mae gennym Banel Rhiant Corfforaethol sydd eisoes wedi datblygu strategaeth er mwyn sicrhau'r cyfleoedd gorau i'r plant a phobl ifanc sydd o dan ein gofalaeth ac i dreiddio yn ddyfnach i rai materion fel, iechyd, lles emosiynol a sefydlogrwydd plant a phobl ifanc. Gyda'r cynnydd yn niferoedd y plant sydd yn ein gofal byddwn yn canolbwyntio yn arbennig ar sicrhau bod ein plant yn cael pob cyfle i lwyddo mewn bywyd.

Fel rhieni corfforaethol byddwn yn anelu i wella'r cyfleoedd ar gyfer ein plant ym mhob agwedd o'u bywydau. Drwy wrando a chanfod barn y plant sy'n ein gofal byddwn yn sicrhau bod y gefnogaeth sydd yn cael ei roi gennym yn cwrdd â'u hanghenion gan weithredu i gau unrhyw fylchau. Byddwn hefyd yn sicrhau bod y rhai sydd yn gadael ein gofal yn cael eu paratoi a'u harfogi ar gyfer bywyd fel oedolyn gan sicrhau eu bod yn derbyn y gefnogaeth addas i'w cynorthwyo i wireddu eu potensial. Gall hynny gynnwys cytuno trefniadau gyda'n partneriaid Tai i sicrhau eu bod yn cael pob cefnogaeth i fyw'n annibynnol

Trawsnewid y gyfundrefn ysgolion

'Rydym yn ddiweddar wedi ymgynghori ar gynaliadwyedd y gyfundrefn addysg yng Ngwynedd ac mae yna bryderon cyffredinol nad yw'r gyfundrefn ysgolion bresennol yn gynaliadwy o gofio'r sialensau sylweddol sydd o'n blaenau.

'Rydym wedi ymgynghori ar gyfres o egwyddorion ddylai fod yn sail i unrhyw newid i'r dyfodol a byddwn yn sefydlu cynllun i wreiddio'r egwyddorion hynny er mwyn sicrhau cyfundrefn addysg hyfyw fydd yn sicrhau fod pob plentyn yn y sir yn cael cyfle teg i ddatblygu ei botensial.

Cryfhau Arweinyddiaeth

Mae recriwtio a chadw penaethiaid yn broblem gynyddol yng Ngwynedd. Er bod gennym nifer o Arweinwyr da nid oes digon o arweinwyr cymwys ar hyn o bryd i sicrhau ansawdd yr arweinyddiaeth yn ein hysgolion, ac nid oes digon o unigolion wedi'u paratoi a'u datblygu ar gyfer y nifer gynyddol o rolau arwain gwahanol.

Er ein bod eisoes wedi rhoi pecyn cefnogaeth a hyfforddiant llwyddiannus at ei gilydd, mae angen i ni barhau i gryfhau arweinyddiaeth ein hysgolion ynghyd ag adnabod, hyfforddi, datblygu a recriwtio'r bobl orau i'w harwain rŵ an ac i'r dyfodol.

Byddwn yn parhau i annog a hyrwyddo datblygiad proffesiynol arweinwyr presennol ein hysgolion, gan ymrwymo i raglenni datblygu arweinyddiaeth sydd ar gael. Byddwn hefyd yn adnabod a thargeddu arweinwyr y dyfodol gan sicrhau eu bod yn cael mynediad i'r rhaglenni hyn.

Swyddfeydd Addysg Ardal

Ers peth amser, mae cynnydd wedi bod ym mhryderon penaethiaid ysgolion ynglŷn â'u hamodau gwaith, wrth iddynt orfod cyflawni nifer o rolau gwahanol; fel arweinwyr, rheolwyr, athrawon a gweinyddwyr. Mae arolygiadau Estyn yn ddieithriad yn dangos mai arweinyddiaeth effeithiol, gyda'r adnoddau ac amser digonol ynghlwm, sydd yn arwain at addysg dda a safonau uchel.

Byddwn yn parhau i ddatblygu'r Swyddfeydd Addysg Ardal er mwyn datblygu'r gefnogaeth a'r gynhaliaeth i'n hysgolion, a rhesymoli a rhannu'r gofynion rheolaethol. Gwneir hynny drwy ddatblygu rôl y Swyddogion Busnes a Gwasanaethau i gydlynu a hwyluso gwaith partneriaethol rhwng yr ysgolion eu hunain, a rhwng adrannau'r Cyngor, er mwyn lleihau baich gwaith rheolaethol a gweinyddol penaethiaid ac athrawon.

Trawsnewid y ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad

Mae gwaith eisoes wedi'i gyflawni i drawsnewid y gwasanaeth anghenion dysgu ychwanegol a chynhwysiad, er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc sydd ei angen yn derbyn y gefnogaeth fwyaf addas i'w galluogi i gyflawni eu potensial. Byddwn nawr yn datblygu'r gynhaliaeth yn y dosbarth, darpariaeth cyn ysgol, darpariaeth ôl 16 ac Ysgolion Arbennig. Byddwn hefyd yn adeiladu ar y gwaith partneriaethol presennol rhwng ein Hysgolion Arbennig a chydag ysgolion prif lif yr awdurdod er mwyn gwella profiadau dysgu plant ag anghenion dwys a chymhleth.

Dalgylch Bangor

Mae nifer o ysgolion cynradd yn nalgylch Bangor (ac yn arbennig yn ardal Penrhosgarnedd) yn llawn neu'n orlawn.

Rydym wedi llwyddo i ddenu arian gan Lywodraeth Cymru i'w fuddsoddi yn narpariaeth addysg o fewn y dalgylch ond fe fydd yn rhaid i ni hefyd ddarparu hanner yr arian. Byddwn yn adolygu'r ddarpariaeth addysg ym Mangor gan edrych i roi cynllun newydd ar waith a fydd yn gwella'r ddarpariaeth yn y dyfodol.

Dalgylch Y Berwyn

Mae'r Cyngor eisoes wedi penderfynu ad-drefnu addysg yn nalgylch Y Berwyn er mwyn rhesymoli'r gyfundrefn ysgolion a gwella'r ddarpariaeth addysg a'i safonau.

Mae'r gwaith adeiladu eisoes ar waith, a bu i ni agor cae pêl-droed bob tywydd ym Maes Tegid, Bala sydd yn adnodd ar gyfer holl ysgolion y dalgylch yn ogystal â'r gymuned ehangach.

Byddwn yn cwblhau'r gwaith o sefydlu Campws Dysgu cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion 3-19 oed ar safle Ysgol y Berwyn, Y Bala a fydd hefyd yn cynnig gwasanaethau i'r gymuned leol erbyn mis Medi 2019. Golyga hyn gwblhau'r broses o sefydlu'r corff llywodraethol, cwblhau'r gwaith adeiladu a chynorthwyo gyda'r trefniadau ar gyfer agor y Campws Dysgu newydd.

Strategaeth Iaith Uwchradd

Mae'r Siarter Iaith wedi bod yn weithredol yn ein hysgolion cynradd ers nifer o flynyddoedd gyda'r nod o gael mwy o blant i ddefnyddio'r Gymraeg. Bellach mae Llywodraeth Cymru wedi lledaenu defnydd y siarter i siroedd eraill yng Nghymru. Yn sgil llwyddiant y Siarter, mae galw cynyddol wedi bod i sicrhau dilyniant iddi yn yr ysgolion uwchradd. Mae tystiolaeth o waith ymchwil a gomisiynwyd gan yr Adran Addysg yn profi'r angen am gynllun a strategaeth i hyrwyddo'r defnydd cwricwlaidd a chymdeithasol o'r Gymraeg yn ein hysgolion uwchradd.

Byddwn yn parhau i gyflogi Cydlynnydd Strategaeth Iaith Uwchradd fydd yn darparu her a chefnogaeth briodol i'n hysgolion uwchradd. Bydd gan bob ysgol uwchradd gynllun gweithredu unigol ac unigryw fydd yn adlewyrchu cyd-destun ieithyddol yr ysgol a'r gymuned o'i hamgylch. Bydd y bobl ifanc eu hunain hefyd yn datblygu rhaglen o weithgareddau anffurfiol a chyffrous ar gyfer eu cyfoedion, er mwyn codi statws a chynyddu'r cyfleoedd anffurfiol i bobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg yn gymdeithasol.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Gofal, a Llesiant Cymunedol

Yn gyffredinol, mae'r gwasanaethau gofal a ddarperir gennym yn dda, ond mae poblogaeth sy'n heneiddio, daearyddiaeth wasgaredig, galw cynyddol ac anhawster cyson i recriwtio a chadw staff yn creu sefyllfa heriol yn y maes iechyd a gofal. Gyda phwysau ariannol yn ein taro hefyd, nid yw'r dulliau traddodiadol o weithredu bellach am ddiwallu gwir anghenion ein pobl. 'Rydym eisoes wedi bod yn gwneud cryn dipyn o waith i geisio sefydlu ffyrdd gwahanol o fodloni'r galw sydd arnom. Dros y blynyddoedd diwethaf rydym wedi bod yn ceisio gwella'r ffyrdd yr ydym yn cefnogi oedolion sydd yn derbyn gwasanaethau iechyd a gofal. Mae cynnydd da wedi ei wneud gyda'r gwaith ond mae llawer o waith pellach i'w wneud.

Rydym yng Nghyngor Gwynedd yn ymrwymedig i ddod o hyd i ddatrysiadau ymarferol i'r heriau sydd o'n blaenau. Byddwn yn parhau i weithio ar y cyd gyda'r Bwrdd Iechyd a'r Trydydd Sector gan gydlynu ein gwasanaethau ar lefel mwy lleol. Bydd hyn yn ein galluogi i weithio'n agosach gyda phartneriaid megis gwirfoddolwyr a gofalwyr di-dâl i geisio canfod yr atebion gorau i anghenion y rhai hynny sydd angen cymorth. Bydd y dull yma o weithredu yn wahanol i'r ffordd draddodiadol o weithredu drwy fuddsoddi mewn gwasanaethu ataliol a hyrwyddo byw'n annibynnol.

Gwydnwch Cymunedol

Dros y 5 mlynedd diwethaf 'rydym wedi ceisio sicrhau bod pobl Gwynedd yn glir ynghylch yr her sydd yn eu hwynebu o fewn y maes gofal gan ysgogi a chefnogi cymunedau i fod yn wydn. Mae'r gwaith yma wedi arwain at ddatrysiadau ataliol eu natur sydd wedi cynyddu opsiynau gofal lleol i bobl. Ein bwriad dros y blynyddoedd nesaf yw parhau i edrych ar gyfleoedd i adeiladu ar y cryfderau sydd o fewn ein cymunedau a cheisio cyd-gynhyrchu ystod lawn o gefnogaeth ataliol er mwyn gwneud hi'n haws i bobl barhau i fyw yn annibynnol yn eu cymunedau. Bydd hyn yn cynnwys gweithio'n agos gyda'n gofalwyr di-dâl i geisio dod i ddatrysiadau cywir er budd y rhai sydd angen gofal.

Byddwn yn datblygu gwasanaethau ataliol sydd wedi eu hanelu at gefnogi trigolion, gan gysylltu pobl â chefnogaeth o fewn eu cymunedau gan ganolbwyntio ar 5 ardal yn ystod y flwyddyn gyntaf a'u gwneud yn Dementia Gyfeillgar. Rhan allweddol o wydnwch cymunedol yw sut mae gwahanol genedlaethau yn cyd-fyw a chymdeithasu a byddwn yn adeiladu ar y gwaith y tu ôl i'r rhaglen 'Hen Blant Bach' a fu'n gyfle i edrych ar sut y byddai dod a phlant oed meithrin a phobl hŷn at ei gilydd.

Ail Ddylunio Gwasanaethau Gofal

Mae'n bwysig ein bod yn gweithio mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar yr hyn sy'n bwysig i bobl sy'n derbyn gwasanaethau iechyd a gofal. Rydym wedi bod yn cydweithio hefo'r Bwrdd Iechyd a threialu ffyrdd newydd arloesol o weithio fel sydd wedi digwydd yn Ysbyty Alltwen er mwyn ceisio sicrhau ein bod yn cyflawni hynny. Rydym ar siwrne heriol ac uchelgeisiol, ond mae llwyddiannau'r blynyddoedd diweddar yn dangos y gallu sydd gennym i ddatblygu gwasanaethau iechyd a gofal sy'n addas i'r dyfodol.

Byddwn yn parhau gyda'r gwaith hwn gan sefydlu 5 tîm lleol ar y cyd gyda'n partneriaid fydd yn sicrhau gwasanaethau effeithiol gyda'r ffocws ar yr unigolyn, a sicrhau bod ein trefniadau gadael yr ysbyty yn effeithiol ac yn cyd-fynd â beth sy'n bwysig i'r unigolyn hwnnw.

Fel rhan o'n gwaith gyda'n darparwyr gwasanaethau gofal byddwn yn arbrofi hefo ffyrdd newydd o gomisiynu pecynnau gofal cartref a hefyd yn buddsoddi yn ein cartrefi gofal er mwyn gwella ein darpariaeth gofal mwy dwys. Yn ogystal, fe fyddwn yn cydweithio gyda'r Bwrdd Iechyd er mwyn cryfhau gwasanaethau iechyd meddwl yn lleol ac yn edrych ar ffyrdd arloesol o wella gwasanaeth anabledd dysgu.

Y Gweithlu a Recriwtio o fewn y Maes Gofal

Mae recriwtio i'r maes Gofal yn heriol am amryw o resymau a thra bod gennym weithlu effeithiol ac ymroddedig, mae'n rhaid i ni sicrhau fod gennym ddigon o weithwyr gyda'r sgiliau angenrheidiol i ddiwallu'r angen cynyddol sy'n codi. Dros y blynyddoedd mae nifer o ymdrechion recriwtio wedi bod yn y maes ond bydd angen sylw pellach er mwyn sicrhau ein bod yn deall y broblem yn iawn ac yn ymateb yn y ffordd orau.

Cyn medru sefydlu cynllun gweithredu i ddatrys y broblem mae angen i ni sicrhau ein bod yn wir ddeall y broblem a byddwn yn cynnal ymchwiliad i'r sefyllfa bresennol yng Ngwynedd, y pwysau ar ein gweithlu ac i'r Cyngor, ac yn edrych i weithredu ar yr atebion ddaw i'r amlwg. Byddwn hefyd yn gweithio i godi proffil a statws gweithwyr gofal trwy adolygu llwybrau gyrfaol presennol, fel bod gyrfa mewn gwaith gofal cymdeithasol yn ddewis gyrfa cadarnhaol a byddwn yn hyrwyddo'r maes gofal fel gyrfa drwy ledaenu gwybodaeth briodol i sefydliadau lleol. Byddwn hefyd yn adolygu ein cynllun Prentisiaeth o fewn y Cyngor i geisio dylanwadu ar y nifer o brentisiaethau o fewn y maes gofal.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Tlodi, Economi, Tai

Cydymdrechu yn erbyn Tlodi

Mae tlodi yn effeithio ar nifer o drigolion a chymunedau yng Ngwynedd gyda chanran uchel o gartrefi yn byw islaw'r trothwy tlodi.

Tra bod gennym nifer o wasanaethau sydd yn ceisio helpu pobl i ddod allan o dlodi ac i geisio meirioli ei effaith, dros y misoedd nesaf byddwn yn edrych i roi trefniadau newydd yn eu lle er mwyn cydlynu ymdrechion y Cyngor a phartneriaid yn y maes gan hefyd edrych ar yr ymyraethau sy'n debygol o fod yn fwyaf effeithiol fel y gellir canolbwyntio arnynt.

Yn ogystal, byddwn yn parhau gyda gwaith i helpu trigolion i fagu sgiliau i ymdopi gyda rheoli incwm y cartref a dyledion, i gael mynediad at wybodaeth a gwasanaethau ar-lein a gweithredu cynlluniau fydd yn rhoi cyfleoedd gwaith i bobl sydd ddim yn rhan o'r farchnad lafur. Byddwn hefyd yn rhoi cefnogaeth i bobl i ymdopi hefo newidiadau yn y maes lles a budd-daliadau.

Cadw'r Budd yn Lleol

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am brynu nifer o nwyddau a gwasanaethau ac yn awyddus i geisio sicrhau fod busnesau lleol yn gallu cystadlu ac ennill y cytundebau hyn er mwyn sicrhau fod cymaint o wariant y Cyngor ag sy'n bosibl yn aros yn lleol.

Mae llawer o waith eisoes wedi ei wneud gyda threfniadau newydd wedi eu cyflwyno ar gyfer prynu nwyddau a gwasanaethau mewn ffyrdd mwy arloesol ac effeithlon, a champau wedi eu cymryd er mwyn hwyluso gallu busnesau i gystadlu am gytundebau. Yn 2016/17 roedd pryniant nwyddau a gwasanaethau gan y Cyngor yn werth dros £59.8miliwn i'r economi leol.

Rydym yn awyddus i adeiladu ymhellach ar y gwaith hwn gan geisio cynyddu gwariant y Cyngor gyda busnesau lleol a chodi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth busnesau o drefn gaffael y Cyngor gan eu cefnogi i gystadlu ac ennill cytundebau'r Cyngor a thu hwnt.

Creu Swyddi Gwerth Uchel (Cyflog £26,500 neu fwy)

Mae cyflogau isel yn nodwedd amlwg yn y Sir, gyda thâl wythnosol yng Ngwynedd (£410) yr ail isaf yng Nghymru, a thâl isel ar ei waethaf yn ein cymunedau gwledig (£375), sy'n eu gwneud ymysg yr isaf yn y Deyrnas Unedig.

Er mwyn mynd i'r afael â hyn, un o brif flaenoriaethau'r Cyngor yw gweithio gyda phartneriaid yn y sectorau cyhoeddus a phreifat i greu mwy o swyddi sy'n talu'n well.

Byddwn yn edrych i dargedu'r sectorau sy'n talu'n dda trwy greu amgylchedd sy'n cefnogi busnesau newydd, tyfu busnesau presennol, a denu buddsoddiad ychwanegol. Un ffordd o wneud hyn yw creu'r amodau i ddenu buddsoddiad mewn safleoedd strategol megis Atomfa Trawsfynydd, Maes Awyr Llanbedr a Pharc Bryn Cegin/ Parc Menai. Mae gwaith da eisoes

wedi cychwyn i ddenu buddsoddiadau i safleoedd Trawsfynydd a Llanbedr, ond mae angen cynnal y momentwm yma.

Arloesi Gwynedd Wledig

Gyda natur ein heconomi wledig yn golygu nad yw 79% o fusnesau Gwynedd yn cyflogi mwy nag un person, a gormod o waith o fewn sectorau sydd ddim yn talu'n dda, mae hyn yn cyflwyno bygythiadau o ran cynaladwyedd ein cymunedau gwledig.

Mae sicrhau cysylltedd digidol i'n cymunedau gwledig, a bod gan y gweithlu a busnesau gwledig y sgiliau i fanteisio arnynt yn fater sydd angen ymateb iddo os am sicrhau cymunedau llewyrchus.

Rydym eisoes wedi denu £4miliwn o arian Rhaglen Datblygu Gwledig i'r Sir i ddatblygu dulliau arloesol ac ystod o ddatblygiadau cyffrous er mwyn targedu'r cymunedau gwledig.

Ein bwriad yw adeiladu ar y gwaith da sydd eisoes wedi ei wneud i drawsnewid yr economi wledig trwy gyflwyno arloesedd o fewn sectorau traddodiadol (megis amaeth a thwristiaeth) gan roi sylw arbennig i ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd.

Rhoi Treftadaeth Llechi Gwynedd ar waith

Mae nifer o gymunedau mwyaf anghenus Gwynedd yn gyfoethog o ran treftadaeth ac yn gartref i Safleoedd Treftadaeth y Byd presennol neu arfaethedig, megis y cyn ardaloedd llechi traddodiadol.

Mae cyfle yma i ni ddefnyddio dynodiad Safle Treftadaeth y Byd fel arf i adfywio cymunedau ac i gynyddu gwerth y diwydiant ymwelwyr. Byddwn yn edrych i wireddu rhaglen o weithgaredd adfywio yn yr ardaloedd hyn fydd yn arwain at gynnydd ym mherchnogaeth trigolion o'u treftadaeth, gwedd a golwg cymunedau ac yn ansawdd y profiad i dwristiaid.

Cynyddu Budd Digwyddiadau Mawrion

Mae digwyddiadau cyhoeddus yn cynnig cyfle masnachol i fusnesau lleol ddarparu gwasanaethau yn lleol. Trwy gynnal digwyddiadau mae modd codi proffil Gwynedd a'i farchnata i ymwelwyr fel lle cyffrous a byrlymus ac yn lleoliad delfrydol i fusnesau fuddsoddi.

Rydym eisoes wedi bod yn llwyddiannus yn denu nifer o ddigwyddiadau proffil uchel cenedlaethol a rhyngwladol i'r Sir sydd wedi dod a £6.7m o fuddsoddiad yn 2016/17. Rydym yn awyddus i barhau gyda hyn a sicrhau bod busnesau lleol yn elwa o'r digwyddiadau. Bydd hyn yn arwain at gynnydd yn y nifer o ymwelwyr i'r Sir, a chynnydd yn y nifer o'r cyfleoedd i gwmnïau lleol weithio neu gynnig gwasanaethau i'r digwyddiadau.

Mwy o drigolion Gwynedd yn chwarae rhan lawn yn y byd gwaith

Mae tâl wythnosol yng Ngwynedd (£410) yr ail isaf yng Nghymru, ac yn 78% o gyfartaledd y DU (£525). Mae bod y tu allan i'r byd gwaith a diweithdra yn uwch yn Arfon na'r cyfartaledd sirol.

Gall bod tu allan i'r byd gwaith arwain at leihau cyfoeth trigolion a chynyddu'r galw ar adnoddau cyhoeddus ac mae ei atal yn rhan allweddol o'r agenda gwrth dlodi. Ceir budd

uniongyrchol o fod mewn gwaith o ran cynyddu enillion, ond hefyd ceir budd ehangach o ran iechyd, cyfleoedd bywyd plant a balchder mewn cymunedau.

Byddwn yn edrych i ganolbwyntio ar gyfres o weithgareddau er mwyn cael mwy o drigolion Gwynedd i waith llawn amser gan leihau segurddod a diweithdra.

Elwa o Dwrstiaeth

Twristiaeth yw un o brif sectorau economaidd Gwynedd ac mae'r sector yn cyfrannu £1 biliwn i'r economi'n flynyddol ac yn cyflogi dros 15,000 yn y sir.

Er hyn, mae ymwelwyr yn ychwanegu'n sylweddol i'r pwysau ar isadeiledd cyrchfannau'r sir, cost sy'n cael ei ysgwyddo yn bennaf gan drigolion Gwynedd.

Ein bwriad yw edrych ar y posibilrwydd o gael ymwelwyr i gyfrannu yn ariannol at gynnal a gwella cyrchfannau Gwynedd a chodi safonau'r sector twristiaeth. Drwy wneud hyn, byddwn yn gwella darpariaeth cyrchfannau'r sir ynghyd â chynyddu safon darpariaeth y diwydiant i ymwelwyr.

Cyngor sy'n Cyflawni i Fusnesau Lleol

Mae busnesau'r sir yn ymwneud ac yn derbyn gwasanaeth gan nifer o Adrannau'r Cyngor, gan gynnwys trethi, cynllunio, safonau masnach, rheolaeth adeiladu a chaffael.

Drwy fabwysiadu dull gweithredu sy'n rhoi anghenion busnesau yn ganolog ac yn ceisio lleihau rhwystrau gellid cefnogi ac annog busnesau i sefydlu a thyfu yn y sir.

Dros y blynyddoedd nesaf, byddwn yn adolygu sut y mae'r gwasanaethau yma yn cael eu darparu er mwyn ystyried a oes lle i wella ac yn gweithredu ar unrhyw wersi ddaw i'r amlwg i sicrhau fod busnesau yn cael eu cynorthwyo i ffynnu.

Maes Tai

Tai addas a Fforddiadwy

Rydym yn gwybod mai sylfaen i fyw'n dda yw cael cartref fforddiadwy o ansawdd. Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i geisio sicrhau mwy o dai addas a fforddiadwy, yn ogystal â chartrefi o ansawdd sy'n cwrdd ag anghenion ein trigolion.

Yn ystod y flwyddyn rydym fel Cyngor wedi bod yn gweithredu i gynyddu'r cyflenwad ac amrywiaeth o dai sydd ar gael er mwyn sicrhau eu bod yn addas ar gyfer anghenion pobl Gwynedd. Rydym angen parhau i weithredu yn y maes pwysig yma.

Wrth wneud hyn byddwn yn sicrhau ystod eang o fanteision o ran iechyd a llesiant ein trigolion ac yn rhoi sylfaen i unigolion a theuluoedd i ffynnu. Rydym hefyd yn ymwybodol bod gwella safon tai yn mynd i arwain at leihau pwysau ar wasanaethau iechyd a gofal.

Mae sawl her yn wynebu Gwynedd yn y maes tai gan gynnwys poblogaeth sydd yn heneiddio a newid mewn budd-daliadau, ond mae cyfleoedd hefyd yn bodoli. Ein bwriad yw sicrhau fod gennym ddealltwriaeth fanwl am natur y galw am dai o fewn ein cymunedau er mwyn blaenoriaethu ein hymdrechion i greu'r budd cymdeithasol mwyaf. Byddwn yn gwneud hyn trwy fapio'r galw am dai yn ein hardaloedd fydd y paratoi'r ffordd at greu rhaglen i ymateb i'r galw.

Unwaith y byddwn yn deall y galw byddwn yn ystyried a yw ein rhaglenni presennol yn cyfarch yr angen hwnnw neu a oes angen i ni fod yn gwneud rhywbeth gwahanol.

Byddwn yn targedu ardaloedd lle mae angen datblygu tai o wahanol fathau (gan gynnwys tai gofal ychwanegol) yn enwedig ar gyfer pobl hŷn ac ifanc.

Adnabod a Hyrwyddo Cynlluniau a Mentrau Tai

Rydym wedi bod yn canolbwyntio ar geisio atal digartrefedd yn y lle cyntaf drwy gynorthwyo a chynnig sefydlogrwydd i nifer o deuluoedd mewn cyfnod anodd ac mae ein hymdrechion cyffredinol i atal digartrefedd wedi bod yn llwyddiannus. Mae'r darlun o ran y cymorth sydd yn ymwneud ag anghenion tai yn un cymhleth ac mae'r heriau sydd yn wynebu pobl yn amrywio'n fawr, ac oherwydd hyn mae angen i ni ymateb yn well.

Ein bwriad yw gwella mynediad trigolion at gymorth sydd yn ymwneud ag anghenion tai gan adnabod mentrau a chynlluniau sydd ar gael i'w cynorthwyo. Byddwn hefyd yn dod i benderfyniad ar y ffordd orau i hyrwyddo'r cynlluniau a'r mentrau yma ac ynghylch yr angen i ddatblygu cefnogaeth benodol bellach.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Y Gymraeg

Y Gymraeg a'r gwasanaethau cyhoeddus

Ar hyn o bryd mae anghysondeb yn y ddarpariaeth o wasanaethau dwyieithog gan gyrrff cyhoeddus yng Ngwynedd sy'n golygu nad yw hi bob amser yn bosibl i drigolion ddefnyddio'r Gymraeg yn naturiol wrth gyfathrebu hefo cyrff cyhoeddus.

Mae rhywfaint o waith eisoes wedi ei wneud er mwyn sefydlu ar ba lefel y mae pob corff cyhoeddus o ran eu gallu i gynnig y cyswllt cyntaf i ddinasyddion Gwynedd trwy gyfrwng y Gymraeg. Byddwn yn edrych i wella'r sefyllfa trwy gydweithio hefo sefydliadau cyhoeddus yn y sir er mwyn galluogi ac annog trigolion Gwynedd i ddefnyddio'r Gymraeg wrth gysylltu hefo'r sefydliadau a sicrhau cysondeb yn y ddarpariaeth.

Busnesau Gwynedd yn defnyddio'r Gymraeg

Mae gan fusnesau Gwynedd rôl i'w chwarae mewn hyrwyddo a defnyddio'r Gymraeg a'n bwriad fydd annog busnesau i ddefnyddio'r iaith wrth gynnig gwasanaeth.

Bydd angen i ni ystyried sut y mae modd i'r Cyngor hyrwyddo hyn a pha weithgareddau sy'n debygol o fod yn fwyaf effeithiol yn y maes.

Hybu defnydd o'r Gymraeg o fewn gwasanaethau'r Cyngor

Mae Cyngor Gwynedd wedi bod ar flaen y gad o ran sicrhau fod gwasanaethau ar gael yn y Gymraeg a sicrhau bod gwaith mewnol y Cyngor yn cael ei gynnal drwy gyfrwng y Gymraeg. Serch hynny, rydym yn cydnabod ein bod mewn cyfnod heriol a bod angen gweithio yn barhaus i wthio'r ffiniau a gwneud yn siŵr bod y ddarpariaeth yn gyson ar draws ein gwasanaethau.

Mae gwaith wedi bod yn mynd rhagddo gyda 4 adran o fewn y Cyngor i adnabod bylchau a manau gwella o ran y ddarpariaeth Gymraeg. Ein bwriad yw adeiladu ar y gwaith hwnnw, drwy gydweithio gydag adrannau i edrych ar y modd y maent yn ateb gofyn y cyhoedd am wasanaethau Cymraeg, i ystyried eu llwyddiant i normaleiddio'r Gymraeg a'r ffyrdd y gallent fod yn hybu defnydd o'r Gymraeg ymysg eu defnyddwyr.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Cynllunio Ariannol

Gwireddu Arbedion

Mae'r toriadau yn yr arian y mae'r Cyngor yn ei dderbyn gan y Llywodraeth yn golygu fod angen i ni ddygymod hefo derbyn llai o arian i gynnal ein gwasanaethau. Dros yr 8 blynedd diwethaf rydym wedi gorfod tynnu dros £48m o gyllideb y Cyngor.

Serch hynny 'rydym wedi bod yn lled llwyddiannus yn cadw'r effaith ar drigolion Gwynedd i'r lleiaf posibl ond bellach mae'r toriadau wedi cychwyn brathu. Nid oes yna unrhyw argoel fod y toriadau parhaus yn y cyllid sydd yn cael ei roi i ni gan Lywodraeth Cymru i dalu am y gwasanaethau allweddol yr ydym yn eu darparu am ddod i ben yn y dyfodol agos.

Byddwn felly yn parhau hefo'r gwaith o sicrhau ein bod yn gwireddu'r arbedion hynny sydd wedi eu cymeradwyo eisoes a sicrhau ein bod yn cynllunio ar gyfer darganfod arbedion y dyfodol. Yn ystod 2018/19 byddwn yn datblygu dewisiadau arbedion ar gyfer 2019/20 ymlaen er mwyn ymateb i'r her ariannol sy'n wynebu'r Cyngor. Byddwn yn naturiol yn ymgynghori gyda thrigolion Gwynedd ar y dewisiadau hynny.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Blaenoriaethau Lleol

Mae rhai o'r Blaenoriaethau Sirol yn lleol eu naws, megis datblygu darpariaeth addysg yn ardaloedd Bangor a'r Bala, neu ddatblygu potensial y cyn ardaloedd llechi traddodiadol. Yn ychwanegol i'r gwaith sydd eisoes wedi ei adnabod, bu'r Aelodau Etholedig ar gyfer y gwahanol ardaloedd yng Ngwynedd yn blaenoriaethu nifer o faterion fesul ardal leol fel rhai sydd angen sylw neu'n achosi pryder yn yr ardaloedd hynny.

Dros y misoedd nesaf bydd gwaith pellach i'w wneud er mwyn ystyried os y gallwn ymateb iddynt a'i peidio.

Blaenoriaethau Ardal Bangor

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae yna bryder bod **nifer uchel o dai amlbreswyliaeth** (Houses in Multiple Occupation – HMOs) ym Mangor, gan effeithio'n negyddol ar ymddangosiad y ddinas, gyda phlacardiau yn cael eu harddangos drwy'r flwyddyn a chynnydd mewn sbwriel. Mae pryder hefyd fod y sefyllfa yn arwain at nifer uwch na'r cyffredin o dai gwag, gyda sgil effaith hynny ar leihau'r farchnad dai i drigolion lleol.
2. Mae llanast sy'n cael ei adael ar ôl yn dilyn **casgliadau sbwriel ac ailgylchu** yn anharddu'r ddinas, felly mae angen lliniaru'r broblem.
3. Mae angen ystyried cydweithio gyda busnesau lleol, Cyngorau Tref a Chymuned, a phartneriaid i **greu incwm er mwyn gwella edrychiad yr ardal leol**, fyddai yn ei dro yn cefnogi busnesau a chrefftwyr lleol.

Blaenoriaethau Ardal Dyffryn Ogwen

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae yna ymdeimlad o brinder cartrefi addas i'r boblogaeth leol, gan gynnwys pobl hŷn, ac felly mae **sicrhau cyflenwad digonol o dai pwrpasol**, gan gynnwys tai gofal ychwanegol, yn flaenoriaeth i bobl leol.
2. Mae pryder fod **diffyg llefydd parcio cyhoeddus i bobl leol** yn arwain at broblemau diogelwch yn ogystal â bod yn anghyfleus.
3. Dylid ystyried datblygu polisi er mwyn **hyrwyddo ac adfywio Stryd Fawr Bethesda** er mwyn datblygu'r economi leol ac elwa o gynnydd mewn twristiaeth.

Blaenoriaethau Ardal Caernarfon

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Un o'r prif faterion sy'n peri pryder yn yr ardal yw **diogelwch ffyrdd** yn enwedig ar Lôn Llanbeblig, Lôn Llanberis a'r lonydd sy'n gyfagos i Ysgol Llanberis.
2. Mae dyhead i wella **delwedd weledol yr ardal** gan gynnwys **gwair sydd angen ei dorri, sbwriel a baw ci**. Yn ychwanegol, mae ymdeimlad cryf fod llanast sy'n cael ei adael ar ôl yn dilyn **casgliadau sbwriel ac ailgylchu** yn anharddu'r ardal, gyda'r blerwch cyffredinol yn yr ardal yn digalonni pobl leol.
3. Mae pryder fod **diffyg llefydd parcio cyhoeddus i bobl leol** yn peri problemau diogelwch yn ogystal â bod yn anghyfleus.

Blaenoriaethau Ardal Dyffryn Nantlle

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae ymdeimlad cryf bod angen gwella **edrychiad blêr yr ardal** gan gynnwys **gwair sydd angen ei dorri, sbwriel, a baw ci ar strydoedd, llwybrau a pharciau**, sy'n cael effaith negyddol ar yr ardal.
2. Mae awydd lleol i gydweithio gyda'r Cyngor i newid **delwedd negyddol** Dyffryn Nantlle er mwyn gwireddu'r potensial mawr sydd yno.
3. Un o'r prif faterion sy'n peri pryder yn Nyffryn Nantlle yw **diogelwch ffyrdd** yn yr ardal, gan gynnwys lonydd cyffredinol Dyffryn Nantlle yn ogystal â Ffordd y Brenin ym Mhenygroes.

Blaenoriaethau Ardal Llŷn

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae pryder yn lleol am **ddarpariaeth a chynaliadwyedd ein cartrefi a chartrefi nyrsio i'r henoed** ar draws y sir. Wrth i boblogaeth Gwynedd heneiddio, a'u hanghenion gofal ddwysau mae angen sicrhau fod darpariaeth gofal pwrpasol ar gael.
2. Mae canfyddiad fod diffyg **darpariaeth gofal ac iechyd** yn yr ardal gan gynnwys nyrsys, meddygon a gofawyr cartref. Barn y cynghorwyr lleol yw bod angen cydweithio gyda'n partneriaid i ddenu a chadw gweithwyr cymwys er mwyn cryfhau'r gwasanaethau gofal iechyd yn yr ardal.
3. Mae teimlad cryf fod **diffyg torri gwair yn creu blerwch yr ardal**. Y farn yn lleol yw bod gwair sydd wedi gordyfu yn cael effaith negyddol ar gymunedau'r ardal a'r blerwch yn digalonni pobl leol.

Blaenoriaethau Ardal Porthmadog

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae ymdeimlad y dylid ceisio denu **mwyo swyddi sefydlog, tymor hir sy'n talu cyflogau da** er mwyn gwella sefyllfa economaidd trigolion lleol. Y farn yw bod safle daearyddol Porthmadog yng nghanol y sir yn cynnig ei hun i fod yn **hwb economaidd** i ddenu busnesau a sefydliadau.
2. Y farn yn lleol yw y dylid **gwella cyflwr y llwybr arfordirol** er mwyn denu mwyo gerddwyr a beicwyr i'r ardal, fydd yn ei dro yn arwain at gynyddu'r cyfleoedd economaidd er budd trigolion lleol.
3. Mae pryder am gyflwr **safleoedd segur** yn yr ardal megis Bron y Garth, Y Felin, Tŷ Moelwyn, Coliseum a'r Hen Danerdy (Tremadog), a dylid **gwella golwg** a chynllunio defnydd newydd pwrpasol i'r safleoedd hyn.

Blaenoriaethau Ardal Ffestiniog

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Er mwyn gwella sefyllfa economaidd yr ardal, mae barn yn lleol fod rhaid denu **mwyo swyddi sefydlog sy'n talu cyflogau da**, gan gynnwys cynllun i **ail ddylunio ac adfywio'r Stryd Fawr**.
2. Mae pryder mawr yn yr ardal ynghylch **dyfodol y Ganolfan Gymunedol**, yn benodol dyfodol y Ganolfan Ddydd a'r Clwb Ieuencid.
3. Mae yna ganfyddiad yn lleol o brinder cartrefi addas i'r boblogaeth hŷn, ac felly mae **sicrhau cyflenwad digonol o dai pwrpasol** yn flaenoriaeth i'r ardal.

Blaenoriaethau Ardal Dolgellau

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae **gwella cysylltedd a darpariaeth band eang safonol a signalau ffôn symudol** yn flaenoriaeth i bobl leol.
2. Mae'r ymdeimlad fod **diffyg darpariaeth gofal pwrpasol** yn yr ardal yn bryder i'r bobl leol. Wrth i boblogaeth Gwynedd heneiddio, a'u hanghenion gofal ddwysau mae angen sicrhau fod darpariaeth gofal pwrpasol ar gael.
3. Oherwydd canfyddiad fod prinder cartrefi addas i deuluoedd ifanc, mae **sicrhau cyflenwad digonol o dai pwrpasol**, yn flaenoriaeth i bobl leol.

Blaenoriaethau Ardal Penllyn

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae awydd yn lleol i'r Cyngor **gydweithio gyda Phartneriaeth Penllyn** i dreialu trefniant lle y byddant yn derbyn cyfrifoldeb dros adnoddau o fewn y gymuned megis meysydd parcio er mwyn ddefnyddio'r incwm i gynnal gwasanaethau lleol megis toiledau.
2. Er mwyn gwella sefyllfa economaidd yr ardal, mae barn yn lleol bod angen denu **mwyo swyddi sefydlog sy'n talu cyflogau da**.
3. Mae **diffyg llefydd parcio i weithwyr ar stad ddiwydiannol y Bala** yn bryder i'r bobl leol. Mae angen adnabod opsiynau a lleoliadau eraill i'r gweithwyr.

Blaenoriaethau Ardal Tywyn

Mae'r materion isod wedi eu hadnabod fel y meysydd sydd fwyaf o angen sylw. Beth sy'n bwysig i chi? Rhowch eich sylwadau ar ddiwedd y bennod hon.

1. Mae yna deimlad yn lleol fod **prinder gweithwyr cymwys i lenwi swyddi Gofalwyr Cartref neu Ofalwyr mewn cartrefi i oedolion**. Mae hyn yn wir hefyd am ofalwyr sydd â sgiliau'r iaith Gymraeg. Gall hyn arwain at broblemau sy'n golygu na allwn ddarparu'r gofal gorau posib i'n trigolion ar hyn o bryd, na chynllunio'r ddarpariaeth yn ddigonol at y dyfodol.
2. Y farn yn lleol yw bod angen **cwblhau'r llwybr beicio rhwng Tywyn ac Aberdyfi**, rhag ofn ein bod yn colli cyfle i elwa'n economaidd o'r diwydiant twristiaeth, ac er mwyn rhoi'r cyfleoedd gorau i drigolion lleol gadw'n iach a heini drwy ddefnyddio'r cyfleusterau lleol naturiol.
3. Mae awydd yn lleol i **wella delwedd weledol yr ardal**, oherwydd bod blerwch cyffredinol yn digalonni pobl leol ac yn debygol o gael effaith negyddol ar dwristiaeth. Mae'r problemau yn codi oherwydd blerwch cyffredinol megis sbwriel, chwyn a baw cŵn.

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y blaenoriaethau uchod, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Os oes gennych unrhyw sylwadau pellach, nodwch nhw yma os gwelwch yn dda:

Amdanoch chi:

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech ddarparu'r wybodaeth isod. Rydym yn casglu'r wybodaeth i bwrpas monitro'n unig, ac fe fydd pob ymateb yn gwbl gyfrinachol.

Cewch ddewis peidio ag ateb unrhyw gwestiwn neu gwestiynau os nad ydych yn dymuno gwneud hynny.

i) Ar ran pwy ydych chi'n cwblhau'r holiadur?

Fel unigolyn

Ar ran sefydliad neu fusnes, nodwch enw'r sefydliad neu fusnes _____

ii) Nodwch eich Cod Post os gwelwch yn dda: _____

iii) Nodwch eich rhyw os gwelwch yn dda:

Gwryw

Benyw

Arall – nodwch os gwelwch yn dda: _____

Gwell gennyf beidio â dweud

iv) Pa grŵp oedran ydych chi'n perthyn iddo??

O dan 16 - os ydych chi o dan 16 oed, atebwch gwestiynau i - vii yn unig

18 – 29

30 – 39

40 - 49

50 – 59

60 – 69

70 neu'n hŷn

Gwell gennyf beidio â dweud

v) Sut byddech yn disgrifio eich hunaniaeth genedlaethol?

Cymro / Cymraes

Sais / Saesnes

Albanwr / Albanes

Gwyddel / Gwyddeles o Ogledd Iwerddon

Prydeiniwr / Prydeinwraig

Arall – nodwch os gwelwch yn dda: _____

Gwell gennyf beidio â dweud

vi) Disgrifiwch eich tarddiad ethnig:

Gwyn

Cymysg / sawl grŵp ethnig

Asiaidd

Du / Affricanaidd / Caribiaidd

Arall – nodwch os gwelwch yn dda: _____

Gwell gennyf beidio â dweud

